

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 01.04.2021

Dokumentet är daterat: 01.04.2021

The document is dated: 01.04.2021

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Lari Teittinen

Pvm / Datum / Date: 01.04.2021

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Veli-Pekka Saajo

Pvm / Datum / Date: 01.04.2021

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Fingrid Oyj/ Korkean Varautumisen seurantaryhmä
sähköisesti: [REDACTED]

Lausunto sähköverkon hätätilaa ja käytönpalausta koskevan verkkosäännön tiedonvaihtoa ja viestintäjärjestelmiä koskevien vaatimusten kustannusten käsittelystä

Korkean varautumisen (KoVa) seurantaryhmä on pyytänyt 10.2.2021 lähetetyssä sähköpostissa Energiavirastolta lausuntoa sähköverkon hätätilaa ja käytönpalausta koskevassa verkkosäännössä (Network Code for Emergency and Restoration, NC ER) käytönpalautussuunnitelman kannalta merkittäviksi määritellyille verkko-ohjelmille esitettyjen viestintäjärjestelmävaatimusten täyttämiseksi vaadittavien kulujen käsittelystä valvontamenetelmissä.

1.1 Yleistä

Komission sähköverkon hätätilaa ja käytönpalautusta koskevasta verkkosäännöstä antaman asetuksen (EU) 2017/2196 (jäljempänä myös ER verkkosääntö) 40 ja 41 määrittää tiedonvaihtoon ja viestintäjärjestelmiin liittyvistä vaatimuksista käytönpalautussuunnittelussa. ER verkkosäännön 41 artiklan 1 kohdan mukaan:

"Kullakin 23 artiklan 4 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti määritellyllä jakeluverkonhaltijalla ja merkittävällä verkkokäyttäjällä, kullakin käytönpalautuspalvelujen tarjoajalla ja kullakin siirtoverkonhaltijalla on oltava käytössä ääniviestintäjärjestelmä, jonka laitteet on riittävästi varmennettu ja jolla on riittävät varasähkön-syöttöjärjestelyt, jotta käytönpalautussuunnitelman edellyttämä tiedonvaihto on mahdollista vähintään 24 tunnin ajan, jos sähkön syöttö ulkoisesta sähköjärjestelmästä loppuu kokonaan tai jos jokin ääniviestintäjärjestelmän yksittäinen laite vikaantuu. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että varasähkön-syötön vähimmäiskapasiteetti on suurempi kuin 24 tuntia."

Asetuksen mukaisesti 41 artiklaa sovelletaan 18.12.2022 lähtien, jolloin määritellyillä osapuolilla tulee olla valmius 41 artiklan vaatimukset täyttäviin viestintäjärjestelmiin.

Huoltovarmuuskeskuksen ja Voimatalouspoolin toimesta on selvitetty (PUHE24-selvitys) ER verkkosäännössä määritellyt vaatimukset täyttäviä viestintäratkaisuja. Selvityksen perusteella ainoastaan Suomen Erillisverkkojen toimittama Korkean Varautumisen (KoVa) järjestelmä täyttää tällä hetkellä kansallisesti 24h toiminta-valmiuden laajassa sähkökatkossa. KoVa-järjestelmä sisältää VoIP-puheviestinnän ja FEN-tiedonsiirron (FinElcomNet).

KoVa-palvelun toteuttamisen seurantaan ja kehittämiseen on nimetty KoVa-palvelun seurantaryhmä, jossa ovat edustettuina Huoltovarmuuskeskus, Suomen

1.4.2021

Erillisverkot Oy sekä Fingrid Oyj. Seurantaryhmä on arvioinut KoVa-palvelusta käytönpalautussuunnitelman kannalta merkittäviksi määritellyille verkonhaltijoille aiheutuvia kuluja:

1. Kertamaksut, turvallisuusverkon kuidun kustannukset pituuden mukaan, keskimäärin 15 000 €
2. Kuukausimaksut, minimi 900€/kk, varmistavalla yhteydellä 1 500€/kk
3. Krivat-palvelu, lisäkustannus noin 1 000e/kk (riippuen käyttäjämäärästä)

VoIP-puheviestinnän ja FEN-tiedonsiirron lisäksi KoVa-järjestelmä sisältää kolmantena palveluna Krivat-palvelun (Kriittisen infrastruktuurin varautumisen tehostamisen järjestelmä), jonka tarkoituksena on tuottaa tilannekuvaa erityisesti häiriötilanteissa. Krivat-palvelun implementointi ei sisälly ER verkkosäännön tiedonvaihdon ja viestintäjärjestelmien vaatimuksiin.

ER verkkosäännön 8 artiklan 1 kohdan mukaan:

"Asianomaisten sääntelyviranomaisten on arvioitava verkkotariffien sääntelyn alaisille verkonhaltijoille tässä asetuksessa säädetyistä velvollisuuksista aiheutuneet kustannukset direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan mukaisesti. Kustannukset, joiden katsotaan olevan kohtuullisia, tosiasiallisesti aiheutuneita ja oikeasuhteisia, on katettava verkkotariffeilla tai muilla asianmukaisilla mekanismeilla."

1.2 Energiaviraston lausunto

Energiavirasto tulkitsee, että Huoltovarmuuskeskuksen ja Voimatalouspoolin tekemän selvityksen perusteella esitetty KoVA-palvelu on tällä hetkellä ainoa verkkosäännön vaatimukset täyttävä toteutusvaihtoehto, ja näin ollen palvelun toteutus sekä siitä aiheutuvat kulut ovat kaikille käytönpalautussuunnitelman kannalta merkittäviksi määriteltyjen verkonhaltijoiden osalta samankaltaiset. Energiaviraston lausunto kustannusten käsittelystä valvontamenetelmien osalta koskee ainoastaan KoVa-palvelun seurantaryhmän esittämän mukaisia kustannuksia. Jos palvelun toteutustapa tai kulut poikkeavat esitetystä merkittävästi, arvioidaan kulujen käsitelyä erikseen.

Energiavirasto toteaa näkemyksensä, että KoVa-palvelun turvallisuusverkon kuidun (kertakustannus) sekä puheviestinnän ja tiedonsiirron (kuukausimaksu) osalta aiheutuneet kuluiksi kirjatut kohtuulliset kustannukset käsitellään kohtuullisen tuoton valvonnassa operatiivisina kuluina, joihin ei kohdistu tehostamisvaadetta. Kyseisistä kustannuksista on tehtävä selvitys tilinpäätöstietojen toimittamisen yhteydessä. Mikäli kuluja aktivoidaan, huomioidaan kyseiset erät tuottopohjassa tasearvossaan ja oikaistun tuloksen laskennassa poistoina käytetään kyseisistä eristä tehtyjä suunnitelman mukaisia poistoja.

Koska Krivat-palvelun käyttöönotto ei kuulu ER verkkosäännön tiedonvaihdon ja viestintäjärjestelmien vaatimuksiin, voidaan Krivat-palvelun tulkita olevan lisäpalvelu. Energiavirasto katsoo, että palvelusta aiheutuvia kuluja käsitellään kohtuullisen tuoton valvonnassa operatiivisina kuluina, jotka kuuluvat tehostamisvaatimuksen piiriin.